

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie II

Program: „Świat w słowach i obrazach” Program DKW - 4014 - 72/99

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności

- czyta całość tekstu
- aktywnie słucha wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów;
- dostrzega elementy świata przedstawionego
- odtwarza przebieg wydarzeń
- wyodrębnia wątki w utworze
- zna treść omawianych lektur
- znajduje w tekście przykłady wskazanych cech stylu biblijnego
- wyszukuje w tekście wskazane motywy: wędrowki, rycerza, podróży, morza
- wymienia postaci biblijne
- szereguje wydarzenia
- nazywa cechy charakteru postaci
- dostrzega związek tematyczny obrazu z tekstem
- wyodrębnia i nazywa główne postacie obrazu
- przedstawia związek tytułu obrazu z przedstawioną na nim sytuacją
- zna pojęcia: teza, argument, wniosek
- zna rozprawkę jako formę wypowiedzi
- zna w podstawowym zakresie słownictwo wyrażające własne stanowisko
- pod kierunkiem nauczyciela redaguje rozprawkę, streszczenie, charakterystykę, opis przeżyć, list, opis krajobrazu, recenzję, wywiad
- określa temat utworu
- wskazuje: nazwy wartości, wypowiedzi bohaterów, cytaty, wypowiedzi narratora
- zna gatunki: hymn, epos, poemat, dziennik, tren, recenzja
- uzupełnia plan wydarzeń
- rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne,
- rozpoznaje historyczne postacie i wydarzenia
- określa czas fabuły
- wskazuje bohaterów indywidualnych i zbiorowych,
- odróżnia narratora od autora
- wymienia nazwy gatunków epickich
- dostrzega w tekście zdania o charakterze sentencji
- określa czas i miejsce wydarzeń
- określa typ narratora
- wyszukuje typowe dla bohaterów zwroty
- wskazuje elementy komiczne powieści
- zna terminy: groteska, autobiografia, ironia, paradoks, puenta, kultura masowa, kultura popularna
- wskazuje elementy kompozycyjne listu
- wydobywa z tekstu informacje dotyczące wydarzeń z biografii autora
- proponuje tytuły dla poszczególnych części tekstu
- odtwarza realia prezentowanej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem: podmiot liryczny
- wyodrębnia obrazową część wiersza
- rozpoznaje i nazywa nadawcę i adresata utworu

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego kl. II

- na podstawie tekstu przedstawia sytuację liryczną
- na podstawie tekstu odtwarza elementy krajobrazu opisywanego miejsca
- określa temat utworu na poziomie dosłownym
- dostrzega szyk przestawny i nagromadzenie imiesłówów w wypowiedzi
- proponuje sposób wprowadzenia do tekstu znaków interpunkcyjnych
- określa czas prezentowany w wierszu
- dostrzega muzykalność wiersza
- podaje związki frazeologiczne i neologizmy, wyjaśnia ich znaczenia
- zna zasady kulturalnego prowadzenia dyskusji
- odróżnia świat realny od świata literackiego
- wyodrębnia sformułowania o charakterze tezy, pytania, wykrzyknienia
- odróżnia gatunki dramatyczne
- określa i nazywa swoje uczucia związane z lekturą utworu
- wie, na czym polega montaż filmowy
- projektuje tematyczną zawartość kilku ujęć filmowych
- wymienia nazwy różnych form radiowych
- wskazuje związki teledysku z filmem, określa relacje między muzyką a filmem
- wskazuje cechy charakterystyczne telenoweli, reality show, reklamy
- próbuje rozpoznać typy zdań podrzędnie i współrzędnie złożonych, próbuje wymienić spójniki łączące zdania złożone współrzędnie
- wymienia nieosobowe formy czasownika
- rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- zna terminy: wyraz podstawowy i pochodny, rodzina wyrazów
- wymienia rodzaje formantów
- rozpoznaje w tekście wyrazy zapożyczone, neologizmy, archaizmy, związki frazeologiczne, skróty, skrótowce, synonimy, homonimy, homofony, antonimy
- zna zasady pisowni partykuły „nie” i „by”

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który posiada wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe do opanowania, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym szczeblu. Obowiązują go wymagania na ocenę dopuszczającą, a dodatkowo:

- czyta płynnie z intonacyjnym wyodrębnieniem wypowiedzi bohaterów
- dostrzega symboliczne elementy świata przedstawionego
- odtwarza działania bohaterów
- rozpoznaje styl biblijny w tekście
- samodzielnie dostrzega motywy
- wymienia nazwy biblijnych postaci i miejsc
- relacjonuje przebieg wydarzeń
- zna dokładnie treść omawianych lektur
- charakteryzuje postać
- wymienia cechy przypowieści
- zestawia elementy świata przedstawionego na obrazie i w tekście
- rozpoznaje tezę, argument, wniosek
- uzasadnia własne stanowisko
- przy wsparciu nauczyciela redaguje rozprawkę, streszczenie
- wyodrębnia nazwy wartości i ich określenia
- podaje przykłady hymnów
- określa temat wypowiedzi narratora i bohaterów
- samodzielnie redaguje opis przeżyć, charakterystykę postaci, opis obrazu
- na podstawie definicji odtwarza cechy: hymnu, eposu, poematu, dziennika, trenu, recenzji
- układa plan najważniejszych wydarzeń

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego kl. II

- wyodrębnia etapy podróży
- nazywa wartości, którymi kieruje się rycerz
- wskazuje związki między elementami realistycznymi i fantastycznymi
- podaje źródła cytatów
- wymienia przykłady mitów, utwory z motywem wędrówki, podróży, rycerza
- wyodrębnia z wypowiedzi narratora opis, relację, refleksję
- porządkuje elementy świata przedstawionego
- zna kilka gatunków lirycznych
- odróżnia fikcję od prawdy historycznej
- wymienia wydarzenia na podstawie których można określić czas akcji
- nazywa najważniejsze wartości w życiu rycerza
- rozpoznaje różne rodzaje opisu
- wykorzystuje fabułę i tytuł utworu do określenia jego tematyki
- wyróżnia trzy części kompozycyjne fabuły
- w prosty sposób wyjaśnia zawartość sentencji
- porównuje bohaterów
- odtwarza argumenty podane przez bohaterów
- charakteryzuje język bohaterów
- wskazuje źródła komizmu
- nazywa rodzaj narratora
- zna różne odmiany listów
- redaguje list w sytuacji rzeczywistej
- na podstawie tekstu odtwarza wydarzenia z biografii autora
- wskazuje cechy dziennika
- rozpoznaje neologizmy i oksymorony
- opowiada o wydarzeniach
- wskazuje różnice między autobiografią a wspomnieniem
- czyta tekst ze zrozumieniem
- nazywa podstawowe środki języka poetyckiego
- korzysta z przypisów
- określa tematykę wiersza
- określa budowę strof, rytm, rymy
- wyjaśnia przenośne znaczenie wersów
- wymienia cechy gatunkowe hymnu, trenu
- dzieli tekst na części kompozycyjne
- dostrzega symbolikę zachowań ludzi
- analizuje budowę słowotwórczą neologizmów
- rozpoznaje epitety, porównania, anaforę, pytania retoryczne i ich funkcje
- opisuje nadawcę i adresata tekstu
- rozpoznaje znaczenie motywów
- wskazuje tematyczny związek obrazu i wiersza
- ma świadomość przenośnego znaczenia obrazów
- próbuje skrótowo notować głosy padające w dyskusji
- potrafi sformułować własne stanowisko
- potrafi ocenić przebieg dyskusji
- dostrzega ironie w tekście
- wskazuje wypowiedź o charakterze puenty, paradoksu
- wskazuje źródła muzykalności wiersza
- rozwija myśli wynikające z tekstu
- wypisuje cechy groteski
- wskazuje cechy dramatu i komedii
- określa relacje między bohaterami

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego kl. II

- streszcza wątki utworu
- wskazuje przykłady karykatury, komizmu
- analizuje język bohaterów
- próbuje opisać projekt scenografii do inscenizacji
- na podstawie podanego planu redaguje recenzje
- wstępnie określa cechy niektórych gatunków filmowych
- potrafi wskazać efekty osiągnięte dzięki montażowi
- wymienia efekty, jakie chciałby osiągnąć twórca zaprojektowanych ujęć filmowych
- wskazuje cele przeprowadzenia wywiadu
- opowiada, jaką funkcję pełni radio
- wyjaśnia, na czym polegają niektóre formy radiowe
- wyjaśnia, czym jest kultura popularna
- podaje przykłady środków języka filmu w teledysku
- wskazuje przyczyny popularności telenowel
- wskazuje, z czego może wynikać negatywne oddziaływanie reality show
- wie, na czym polega istota reklamy
- rozpoznaje typy zdań podrzędnie i współrzędnie złożonych
- rozpoznaje i nazywa nieosobowe formy czasownika
- tworzy imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- stara się wskazać wyraz podstawowy i pochodny
- tworzy rodzinę wyrazów
- wymienia rodzaje formantów, rozpoznaje je
- stara się zdefiniować wyrazy zapożyczone, neologizmy, archaizmy, związki frazeologiczne, skróty, skrótowce, synonimy, homonimy, homofony, antonimy
- stara się uwzględnić zasady pisowni partykuły „nie” i „by”

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową. Obowiązują go wymagania na ocenę dostateczną, a dodatkowo:

- czyta całość tekstu ze zrozumieniem
- odczytuje teksty na poziomie symbolicznym
- odtwarza i ocenia motywy działania bohaterów
- nazywa cechy stylów
- relacjonuje i komentuje przebieg wydarzeń
- zna bardzo dokładnie treść omawianych lektur
- charakteryzuje i ocenia postacie
- wskazuje cechy przypowieści, hymnu, eposu, poematu, powieści historycznej
- opisuje warstwę przedstawieniową obrazu i jego symbolikę
- formułuje tezę, argumenty przy pomocy nauczyciela
- wymienia cechy rozprawki, groteski, pamiętnika, trenu
- stosuje bogate słownictwo
- samodzielnie redaguje rozprawkę, opis przeżyć, plan wydarzeń, charakterystykę porównawczą postaci, list w sytuacji wyobrażeniowej, recenzję
- dzieli tekst na części kompozycyjne
- charakteryzuje cechy motywów: wędrowki, rycerza, podróży, morza
- potrafi wskazać przyczyny powstania mitów
- wskazuje cechy narratora i bohaterów na podstawie ich wypowiedzi
- nazywa wątki utworu
- zestawia fikcyjne i historyczne elementy świata przedstawionego
- odróżnia typy narracji
- określa tematykę utworu

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego kl. II

- tworzy portrety psychologiczne bohaterów
- wyjaśnia sens sentencji
- dostrzega przerysowanie, karykaturę, ironię w sposobie przedstawiania postaci
- uzupełnia informacje z tekstu własnymi obserwacjami
- próbuje samodzielnie odpowiedzieć na pytania zawarte w tekstach
- wyodrębnia z tekstu różne etapy życia autora
- rozpoznaje i nazywa wartości ważne dla autora
- komentuje zawartość treściową zapisów w dzienniku
- określa rolę środków językowych zastosowanych w tekście
- charakteryzuje język utworu
- odróżnia rodzaje literackie
- komentuje cytaty, dokonuje prób uogólnienia
- określa cechy nadawcy i adresata tekstu i łączące ich relacje
- określa stan wewnętrzny i doznania bohatera
- próbuje wyjaśniać sens metafor
- ma świadomość metaforycznego charakteru refleksji zawartych w wierszach
- wyjaśnia czym są: epitety, porównania, anafory, neologizmy, pytania retoryczne i jaką pełnią funkcję
- dostrzega metaforyczny charakter przywołanych motywów
- ustala relacje między terażniejszością a przeszłością
- wyodrębnia części kompozycyjne obrazu, próbuje je opisać
- rozpoznaje paradoks, ironię, puentę; wyjaśnia, na czym polegają
- włącza się do dyskusji;
- potrafi poprzeć własne stanowisko argumentami
- stara się stosować do zasad prowadzenia dyskusji
- zna i nazywa rodzaje komizmu
- dostrzega groteskowość prezentowanego świata
- określa cel działania każdej postaci
- podaje propozycje dotyczące stylu gry aktorów w projektowanej inscenizacji
- dokonuje selekcji informacji z fragmentu tekstu, porządkuje je
- zna nazwy gatunków filmowych
- zna rodzaje montażu, wstępnie wyjaśnia różnice między nimi
- dobiera rodzaj montażu do projektowanych ujęć filmowych
- wyjaśnia, na czy polega i czemu służy stylizacja w teledyskach
- wyjaśnia, na czy polega kreacja w reality show
- wie, jak bronić się przed działaniem reklamy
- przekształca wypowiedzenie zawierające podmiot na wypowiedzenie bezpodmiotowe i odwrotnie
- buduje zdania złożone podrzędnie podmiotowe i bezpodmiotowe
- przekształca wypowiedzenia - zdanie pojedyncze na równoważnik, pojedyncze na złożone,
- rozpoznaje zdania złożone podrzędnie i współrzędnie
- dokonuje rozbioru gramatycznego i logicznego zdania
- rozpoznaje i nazywa nieosobowe formy czasownika
- tworzy imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- wskazuje wyraz podstawowy i pochodny
- tworzy rodzinę wyrazów
- dokonuje prostej analizy słowotwórczej wyrazów
- rozpoznaje rodzaje formantów, zna ich funkcje
- wyjaśnia znaczenie skrótów, skrótowców, homonimów, homofonów, synonimów, archaizmów, neologizmów;
- poprawnie zapisuje wyrazy z partykułą „nie” i „by”

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania. Obowiązują go wymagania na ocenę dobrą, a dodatkowo:

- dokonuje czytania interpretacyjnego
- rozumie symbolikę elementów świata przedstawionego w utworze
- ocenia i komentuje działania bohaterów
- określa symboliczny sens motywów
- dostrzega uniwersalizm postaci i wydarzeń
- zna bardzo dokładnie treść lektury, jej genezę, tło historyczne
- wskazuje motywy postępowania postaci
- formułuje ogólne prawdy wynikające z przypowieści
- interpretuje warstwę przedstawieniową obrazu
- samodzielnie formułuje tezę, argumenty, wnioski
- wskazuje w tekście cudzym cechy rozprawki
- samodzielnie redaguje rozprawkę i recenzję, zachowując wszystkie cechy tych form wypowiedzi
- uzasadnia przynależność gatunkowa utworów
- charakteryzuje narratora i bohaterów na podstawie ich wypowiedzi
- redaguje opis przeżyć i uczuć, stosując bogate słownictwo
- wskazuje cechy eposu
- układa plan wydarzeń, nazywa etapy fabuły
- wyjaśnia metaforykę utworów i ich fragmentów
- określa stosunek narratora do postaci
- komentuje i ocenia sposób prezentacji świata
- rozpoznaje archaizmy słownikowe i gramatyczne, łączy cechy języka z czasem historycznym
- dostrzega uniwersalizm motywów
- redaguje charakterystykę porównawczą, stosując bogate słownictwo
- redaguje rozprawkę z odniesieniem do różnych tekstów literackich
- formułuje definicję powieści
- wskazuje różnice w budowie fabuły poszczególnych gatunków epickich
- na podstawie sentencji z tekstu tworzy dłuższą wypowiedź
- formułuje wnioski dotyczące wpływu świata zewnętrznego na życie człowieka
- określa temat refleksji narratora, określa jego emocje
- dostrzega alegoryczny charakter przedstawionych postaci
- dostrzega karykaturę, elementy groteski
- dostrzega paradoks w wypowiedziach
- wyjaśnia, czym cechuje się literatura faktu, wymienia cechy dziennika jako gatunku literatury faktu
- uogólnia wnioski wynikające z porównania kolejnych części tekstu
- wskazuje cechy pamiętnika w tekście
- łączy termin liryka z wyrażaniem uczuć i przeżyć
- rozróżnia lirykę bezpośrednią i pośrednią
- charakteryzuje bohaterów lirycznych wiersza
- dostrzega filozoficzne refleksje w utworze
- wyodrębnia hymn spośród pieśni
- dostrzega kontrast jako zasadę kompozycyjną
- wskazuje wspólne cechy gatunkowe w różnych utworach
- zestawia i porównuje utwory o charakterze hymnu
- formułuje hipotezę interpretacyjną dotyczącą tematu wiersza, uzasadnia ją, wyjaśniając metafory tekstu
- określa funkcje anafory i pytania retorycznego w poetyckiej wypowiedzi;
- precyzuje znaczenia wynikające ze sposobu przedstawienia postaci malarskimi środkami

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego kl. II

- wykorzystuje tytuł do wyjaśnienia roli nawiązania gatunkowego
- rozpoznaje frazeologizmy, wyjaśnia ich znaczenie w tekście
- aktywnie uczestniczy w dyskusji
- potrafi w wypowiedzi nawiązać do stanowiska innych dyskutantów
- przestrzega zasad kulturalnego uczestnictwa w dyskusji
- rozwija aforyzmy własnymi refleksjami
- omawia cechy rodzajów literackich
- wyjaśnia role różnych rodzajów komizmu
- wyjaśnia role elementów groteski w utworze
- rozpoznaje elementy groteski
- wskazuje cechy gatunków filmowych
- wyjaśnia, na czym polegają różne rodzaje montażu, jakie cele twórcze można dzięki nim osiągnąć
- sporządza fragment scenopisu kilku ujęć filmowych
- charakteryzuje język recenzji
- ocenia i wartościuje wytwory kultury popularnej
- prezentuje swoje stanowisko na temat teledysków
- wskazuje różnice między reality show a filmem dokumentalnym
- wskazuje zalety reklamy i zagrożenia, jakie stwarza
- dokonuje poprawnego rozbioru logicznego i gramatycznego zdania
- poprawnie posługuje się synonimami, skrótami, skrótowcami, antonimami, homofonami i homonimami, archaizmami, neologizmami
- dokonuje bezbłędnej analizy słowotwórczej wyrazów
- określa funkcje formantów
- zna i stosuje zasady ortograficzne

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- wybitnie dba o estetykę tekstu, pisze bardzo starannie
- wykracza poza treści programowe
- cechuje go krytycyzm, samodzielność myślenia świadcząca o dużej sprawności intelektualnej
- wykazuje się znajomością kontekstów kulturowych
- ma bogaty zasób słownictwa i świadomie go wykorzystuje
- jego wypowiedzi cechuje szczególna poprawność językowa
- odnosi sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- praca domowa,
- odpowiedź ustna,
- kartkówki (obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji),
- sprawdziany (obejmujące większą partię materiału lub cały dział),
- prace klasowe, wypracowania pisane na lekcji,
- dyktanda,
- testy diagnostyczne,
- prace dodatkowe (referaty, albumy, plakaty – prace samodzielne lub zespołowe),
- osiągnięcia w konkursach szkolnych i wyższego szczebla,

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego kl. II

- aktywność na zajęciach.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

Uczeń ma prawo do podwyższenia przewidywanej oceny rocznej o jeden stopień, jeśli w terminie tygodnia od podania oceny przewidywanej zgłosi do nauczyciela chęć poprawy tej oceny.

Na sprawdzianie przygotowanym przez nauczyciela, uwzględniającym wymagania programowe na ocenę o jeden stopień wyższą od proponowanej, uczeń winien uzyskać minimum 80% prawidłowych odpowiedzi. Ocena z poprawy nie ma wagi.